

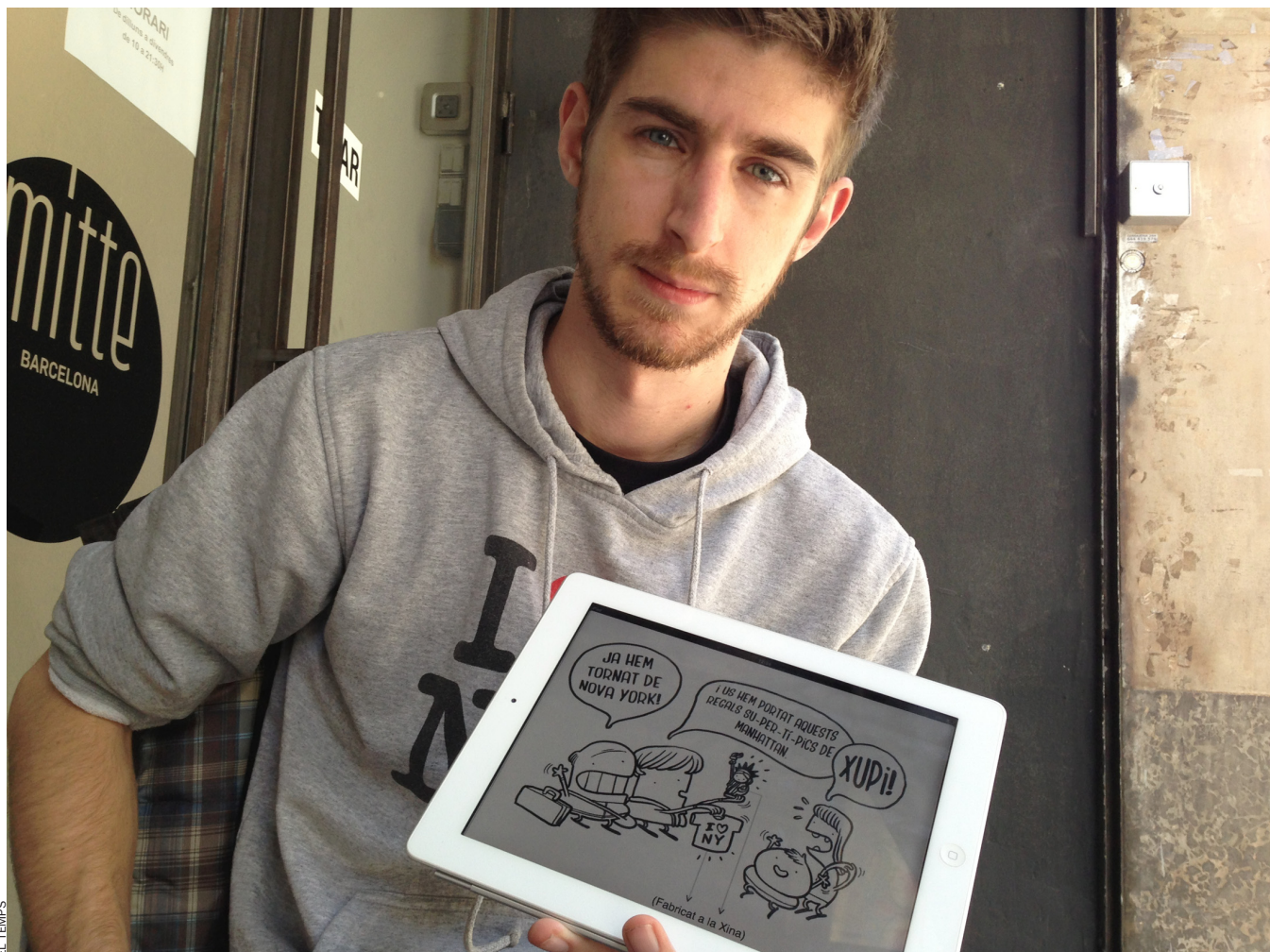
Un mateix diagnòstic de la situació, el corporativisme i la formació d'una oligarquia política, però dos orígens i remeis ben diferents.

El poder polític corromp l'econòmic, o és l'econòmic el que perverteix el polític? És així com el dibuixant Aleix Saló, en el vídeo promocional d'*Euromalson: algú s'ha cruspit la classe mitjana* (DeBolsillo, 2013), contraposa dues visions totalment diferenciades: la del catedràtic madrileny i economista de l'escola austríaca, Jesús Huerta de Soto (àlies *Jesús Huerta de Soto*), partidari de donar més protagonisme a la iniciativa privada i reduir el pes del poder públic; i la del catedràtic català de ciència política, Vicenç Navarro (àlies *Vicenç Nubarro*), més proper a les tesis socialistes, que reclama un paper més important de l'estat en l'economia.

“Sigui com sigui, aquest monstre de dos caps acapara els nostres pocs

La sempre-encantada-d'haver-se-conegut Europa

El jove dibuixant Aleix Saló (Ripollet, 1983), després dels èxits de 'Espaniştán' i 'Simiocràcia', torna a les llibreries amb una nova obra, 'Euromalson: algú s'ha cruspit la classe mitjana' (DeBolsillo, 2013). El llibre denuncia com l'eurozona, una “elit de vampirs sinistres”, ha anat xuclant la poca sang que li quedava a la classe mitjana.

EL TEMPS

Aleix Saló abandona Espanya i centra el seu nou llibre en els problemes que pateix la Unió Europea.

El dibuixant parla de l'eurozona com d'un "Frankenstein monterari" que és fruit de la unió d'economies ben dispars. Al·legoria d'una Europa que

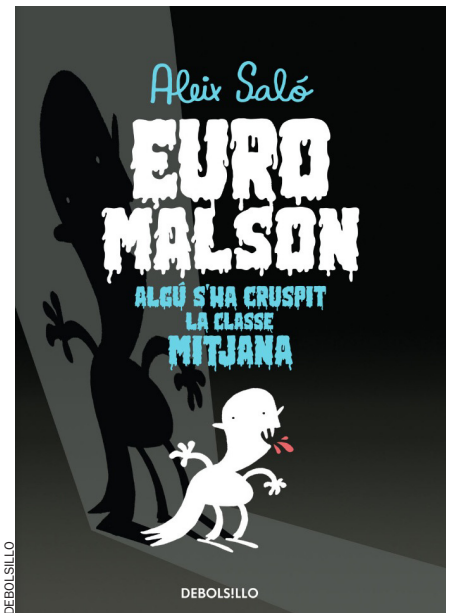
recursos i es nega a autodesmantellar-se. Els de dalt contra els de baix? Els d'esquerres contra els de dretes? O més aviat els de fora contra els de dins?", conclou un curtmetratge que denuncia l'*statu quo* que tot s'ho carrega. Una espècie de rei Mides però a l'inrevés, és a dir, que tot or que toca el converteix en altres coses, molt menys valuoses. I així també s'ha teixit una xarxa clientelar que, denuncia Saló, ha acabat contaminant les institucions, les grans empreses i les caixes d'estalvis i, fins i tot, la justícia. Res no se'n salva. I en neix una nova espècie, sota la denominació *vampirus ibèricus*: un paràsit mediocre que entra en la política per reproduir-se i col·locar els seus amics, coneguts i saludats en càrrecs de poder.

Tot i que el llibre no és —ni pretén ser— una extensió del vídeo, que és una simple eina comercial i d'entreteniment orientada a un públic exclusivament espanyol, sí que manté intactes les mateixes dosis d'humor i crítica amb mala bava. En aquest ocasió amplia el seu *target*, i deixa d'explicar els problemes d'Espanya per centrar-se en la Unió Europea. I per això ha viatjat fins a Brussel·les per documentar-se i fer un curset *exprés* sobre les institucions europees i el seu funcionament. I també per això ens explica que n'està negociant la traducció a altres idiomes. Assegura que les fronteres han desaparegut i ha de pensar en uns altres mercats

europeus: "Ens agradi o no, la Unió Europea és el marc polític en què ens mourem com més va més. Al setembre hi haurà eleccions a Alemanya i se'n farà un seguiment com no s'havia fet mai. El mateix que va passar amb les darreres eleccions gregues o italianes".

Alex Saló agafa l'any 2001, que considera "l'any dels tres impactes", com a referència per a intentar entendre el que està passant a hores d'ara en el si de la Unió Europea. Tres esdeveniments que, segons el ninotaire, ajuden a definir l'Europa del segle XXI "en què ja res no tornarà a ser igual": la irrupció del terrorisme en l'agenda política internacional, el clímax de les protestes contra la globalització a moltes ciutats europees i l'entrada en funcionament de la moneda única el 31 de desembre d'aquell mateix any. Uns fets que, explica, no són cap novetat, però que intenta explicar de manera lúdica i entretinguda. "Sóc conscient que sóc en una lliga inferior, i a més m'hi sento còmode, no pretenc rivalitzar amb cap gran expert perquè seria ridícul", justifica.

L'atemptat múltiple del setembre de 2011, contra les que es creia que eren les ciutats més protegides del planeta, va sacsejar el món. "La barbàrie, televisada en directe a tot el món, va tirar per terra no tan sols les Torres Bessones, sinó la mateixa concepció que Occident tenia del món", explica el llibre. Occident, després de la desaparició de

l'amenaça soviètica, va trobar un nou enemic, el fonamentalisme islàmic, que va degenerar en un augment de la islamofòbia i l'auge de l'extrema dreta. S'obria també l'etern debat entre llibertat i seguretat, que ja va advertir Benjamin Franklin ara fa tres segles: "Qui canvia una mica de seguretat a canvi d'una mica de llibertat, no en mereix cap i les perdrà totes dues". I el president George W. Bush va sortir-se amb la seva i va fer caure de quatre grapes els nord-americans. Més enllà de les intervencions militars, va aconseguir aprovar lleis com la Patriot Act, que "han permès que el govern i les agències d'intel·ligència dugessin a terme un control més agressiu de la població, sota la premissa de perseguir el terrorisme".

La població també veia cada cop amb més recel un nou fenomen: la globalització. El que va començar amb una simple recollida de signatures de grups minoritaris per a la cancel·lació del deute dels països pobres, va desembocar en enormes mobilitzacions. "Dissortadament, el debat es va acabar diluint sota el ritme frenètic de l'actualitat sense aconseguir res més que un grapat de condonacions de deute puntuals i de cara a la galeria", lamenta Saló. Però, de la frustració de les esperances va néixer encara més conscienciament d'amplis sectors de la joventut occidental. "Qualsevol ocasió era bona per a protestar pel rumb que

ALEX SALÓ

arrossega greus conflictes d'identitat.

havia pres el món, subjecte a una globalització que, als ulls d'aquests joves, només buscava el benefici econòmic i el creixement il·limitat”, segueix el relat. I així van arribar fets com els de la cimera del G8 a Gènova o de la reunió del Banc Mundial a Barcelona, que van acabar amb aldarulls i un ambient molt caldejat. La globalització va generar una entrada de capital estranger en països en via de desenvolupament que, en paraules de l'autor, “va comportar una allau d'abusos i d'exploatació laboral bastant terrorífics”.

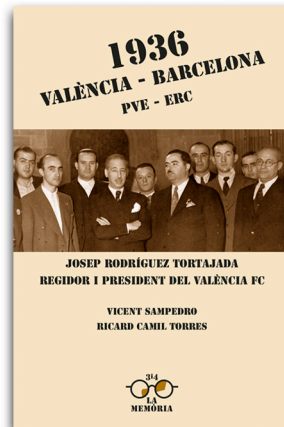
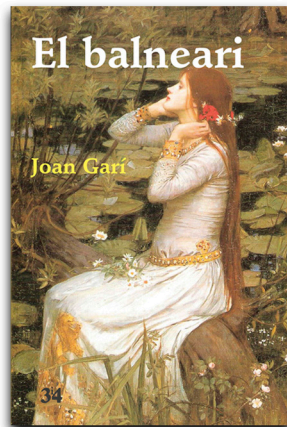
Però l'any acabaria amb optimisme, incomprens si es mira en perspectiva. Eren les 23:59 h. del 31 de desembre i la Unió Europea celebrava la revetlla amb una dosi especial d'alegria. Veia com el seu projecte col·lectiu més ambiciós es feia realitat. Un total de 15 països abandonaven les seves respectives divises nacionals i s'abocaven a la moneda única: l'euro. A partir d'aquell moment tot haurien de ser flors i violes. Però realment no ha acabat sent així. No debades, l'autor defineix l'eurozona com “un Frankenstein monetari”, seguint amb els personatges de terror del cinema dels anys seixanta. Un monstre que és fruit de la unió d'economies tan dispars com l'alemanya o la grega, i només hi troba dues possibles explicacions: o bé un optimisme malaltís o bé una perversitat desorbitada. “Es tractava d'un procés sorgit als despatxos governamentals,

no pas a la població, de dalt a baix”, critica Saló. I afegeix en un to sarcàstic: “De manera que els governants van haver de desplegar tota la xerrameca per encomanar l'europeisme a una po-

blació que tenia com a màxim vincle la Lliga de Campions i un festival anual de cançons carrinclones”.

Durant les 198 pàgines del llibre, Aleix Saló fa també un repàs de la història d'Europa i la seva presumpta identitat col·lectiva, des del neolític fins a l'actualitat, passant per l'Imperi romà. Parla d'una Europa que durant molt temps no va ser ningú, on l'hegemonia era l'excepció, però que, des d'una posició de superioritat moral, s'ho va creure, i que el dibuixant sintetitza amb l'expressió “la sempre-encantada-d'haver-se-conegut Europa” en un moment de l'obra. Ara aquesta Europa toca de peus a terra i veu com haurà de competir en igualtat de condicions amb la resta del món: “Tal com deia un funcionari de la Comissió Europea amb qui em vaig entrevistar, venim d'un món on les grans decisions es prenen al G7 i ara anem cap a un altre on no en pots prendre cap si no comptes amb el G20”.

Nicolás Tomás

Edicions Tres i Quatre / València
NOVETATS

Pots seguir-nos a Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual en www.tresiquatre.com